

Warszawa, dnia 5 maja 2025 roku

**P R E Z E S
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**

Pan Prokurator

Andrzej Rybak

Prokuratura Krajowa

Zespół Śledczy nr 3

ul. Postępu 3

02-676 Warszawa

Sygn. akt 1001-23.Di.3.2025

**PISMO INFORMUJĄCE O NIESTAWIENNICTWIE NA PRZESŁUCHANIU W
CHARAKTERZE ŚWIADKA W DNIU 7 MAJA 2025 ROKU**

W nawiązaniu do doręzonego mi w dniu 18 kwietnia 2025 r. wezwania z dnia 15 kwietnia 2025 r. na przesłuchanie w charakterze świadka w dniu 7 maja 2025 r. w Prokuraturze Krajowej, w związku z realizacją uchwały z dnia 3 lutego 2025 r., podjętej przez nieistniejącą tzw. sejmową Komisją Śledczą do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. o zwrócenie się na podstawie art. 15 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1024) do Prokuratora Generalnego o przesłuchanie mnie w charakterze świadka, uprzejmie informuję, że **nie stawię się we wskazanym dniu na przesłuchaniu, jednocześnie wnosząc o uznanie mojej nieobecności za usprawiedliwioną.**

UZASADNIENIE

I

Jak wynika z treści doręzonego mi wezwania na przesłuchanie w charakterze świadka w Prokuraturze Krajowej, zaplanowanego na dzień 7 maja 2025 r., wskazana czynność procesowa stanowić ma konsekwencję uchwały podjętej przez grupę posłów w dniu 3 lutego 2025 r. We wskazanej uchwale posłowie postanowili zwrócić się do Prokuratora Generalnego o przesłuchanie mnie w charakterze świadka w związku z pracami nieistniejącej tzw. sejmowej Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (dalej: tzw. Komisja Śledcza ds. Pegasus).

Podstawę wystąpienia tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasus do Prokuratora Generalnego o przesłuchanie mnie w charakterze świadka miał stanowić art. 15 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1024, cyt. dalej: ustawa o sejmowej komisji śledczej lub u.s.k.ś.). Zgodnie ze wskazanym przepisem sejmowa komisja śledcza może zwrócić się do Prokuratora Generalnego o przeprowadzenie określonych czynności (ust. 1). Przewodniczący lub upoważniony przez niego członek komisji może brać udział w czynnościach, o których mowa w ust. 1 (ust. 2). Prokurator Generalny wykonuje czynności, o których mowa w ust. 1, na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177) (ust. 3). Wydatki związane z czynnościami, o których mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa w części Rezerwy celowe (ust. 4).

II

W tym miejscu należy jednoznacznie stwierdzić, że brak jest podstaw prawnych do przeprowadzenia wskazanej wyżej czynności procesowej przesłuchania. Powyższe wynika z dwóch zasadniczych powodów.

Po pierwsze, w niniejszej sprawie o przeprowadzenie czynności procesowej przesłuchania świadka wystąpił do Prokuratora Generalnego podmiot nieuprawniony. Po drugie, art. 15 u.s.k.ś. nie może stanowić podstawy prawnej do przeprowadzenia czynności procesowej przesłuchania świadka przez Prokuratora Generalnego (lub innego podległego mu prokuratora) w ramach prac sejmowej komisji śledczej.

Uzasadniając przedstawione wyżej stanowisko, należy w pierwszej kolejności wskazać, że z wystąpieniem, o którym mowa w art. 15 u.s.k.ś., może zwracać się do Prokuratora Generalnego wyłącznie legalna komisja śledcza, a zatem taka, która została powołana przez Sejm w sposób prawidłowy – zgodny z Konstytucją oraz ustawą o sejmowej komisji śledczej. Tymczasem grupa posłów, która podjęła uchwałę w dniu 3 lutego 2025 r. takiej komisji śledczej nie tworzy.

Powyższe wynika z okoliczności, na które wskazałem obszernie w moim piśmie z dnia 3 lutego 2025 r., skierowanym do Marszałka Sejmu (a przekazanym do wiadomości także nieistniejącej tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasusa), w którym wyjaśniłem powody mojego niestawiennictwa na przesłuchaniu w dniu 3 lutego 2025 r. Biorąc pod uwagę, że pełna treść rzeczonoego pisma dostępna jest na stronie internetowej Trybunału Konstytucyjnego, w tym miejscu ograniczę się do ponownego przytoczenia jedynie najważniejszych argumentów tam podniesionych:

- 1) uchwałą Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r., powołująca tzw. Komisję Śledczą ds. Pegasusa, została objęta wnioskiem grupy posłów z dnia 25 marca 2024 r., w którym posłowie zwrócili się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności art. 2 wskazanej uchwały Sejmu z art. 2 i art. 111 ust. 1 Konstytucji oraz art. 2 pkt 1, 3 i 6 tejże uchwały z art. 10 i art. 95 ust. 2 Konstytucji (sprawa została zarejestrowana w Trybunale Konstytucyjnym pod sygn. U 4/24);
- 2) postanowieniem z 8 maja 2024 r. Trybunał Konstytucyjny zabezpieczył wniosek grupy posłów przez zobowiązanie tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasusa do powstrzymania się od dokonywania jakichkolwiek czynności faktycznych lub prawnych do czasu wydania przez Trybunał Konstytucyjny ostatecznego orzeczenia w sprawie o sygn. akt U 4/24;
- 3) wyrokiem z dnia 10 września 2024 r. Trybunał orzekł, że art. 2 uchwały Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r., powołującej tzw. Komisję Śledczą ds. Pegasusa, jest

niezgodny z art. 2 Konstytucji (oraz umorzył postępowanie w pozostałym zakresie).
W ocenie Trybunału:

- niezgodność z Konstytucją uchwały Sejmu powołującej tzw. Komisję Śledczą ds. Pegasusa wynikała przede wszystkim z wadliwości procesu legislacyjnego prowadzącego do jej podjęcia, związanej z bezprawnym uniemożliwieniem posłom na Sejm Mariuszowi Kamińskiemu i Maciejowi Wąsikowi wzięcia czynnego udziału w pracach legislacyjnych nad uchwałą z dnia 17 stycznia 2024 r.;
- zakres działań tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasusa wymieniony w art. 2 uchwały Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r. nie jest określoną sprawą w rozumieniu art. 111 ust. 1 Konstytucji, jak również pozostaje w sprzeczności z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą określoności przepisów prawa;
- ustalony przez Sejm zakres zadań tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasusa pozwala jej na dokonywanie oceny legalności stosowania kontroli operacyjnej, która zarządzana jest przez sąd, a tym samym umożliwia kontrolę orzeczeń (postanowień) sądowych wydawanych w tym przedmiocie.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny pod przewodnictwem ówczesnego Prezesa Andrzeja Rzeplińskiego w wyroku z dnia 9 marca 2016 r. (sygn. K 47/15, OTK ZU A/2018, poz. 31), ostateczność i powszechna moc obowiązująca wyroków Trybunału oznacza, że w świetle Konstytucji nie mogą one zostać skutecznie zakwestionowane przez inne organy państwa. Organy te są natomiast zobowiązane do ich wykonania i respektowania. W kolejnym wyroku z dnia 11 sierpnia 2016 r. (sygn. K 39/16, OTK ZU A/2018, poz. 32) Trybunał Konstytucyjny – ponownie pod przewodnictwem Andrzeja Rzeplińskiego – stwierdził natomiast, że już w momencie publicznego ogłoszenia wyroku Trybunału przepisy uznane za niezgodne z Konstytucją tracą przymiot domniemania konstytucyjności. Jednocześnie wszystkie organy państwa, już od tego momentu mają obowiązek powstrzymania się od stosowania niekonstytucyjnych regulacji.

Podobne stanowisko prezentowane jest również przez Sąd Najwyższy. W tym zakresie należy w szczególności zwrócić uwagę na uchwałę Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2016 r., w której stwierdzono że: „[z]godnie z art. 190 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego podlegają niezwłocznemu opublikowaniu. Nieopublikowany wyrok Trybunału Konstytucyjnego,

stwierdzający niezgodność z Konstytucją określonego przepisu uchyla domniemanie jego zgodności z Konstytucją z chwilą ogłoszenia wyroku przez Trybunał Konstytucyjny w toku postępowania”.

Niezależnie od powyższego należy podnieść, że ustawa o sejmowej komisji śledczej autonomicznie reguluje uprawnienia śledcze komisji, w tym zwłaszcza uprawnienia w zakresie odbierania depozycji od osobowych źródeł dowodowych. W tym zakresie należy zwrócić szczególną uwagę na rozbudowaną regulację poświęconą czynności przesłuchania świadków przez komisję śledczą, zawartą w: art. 11, art. 11a, art. 11b, art. 11c, art. 11d, art. 11e, art. 11f, art. 11g, art. 11h, art. 11i oraz art. 12 u.s.k.ś. Nie ulega wątpliwości, że skoro to komisji śledczej Sejm powierzył zbadanie określonej sprawy, to członkowie komisji śledczej winni osobiście przeprowadzać czynności procesowe z osobowymi źródłami dowodowymi, czyniąc tym samym zadość zasadzie bezpośredniości, a zaś nie cedować przeprowadzenie owych czynności na inne organy ochrony prawnej, w tym Prokuraturę. W tym kontekście uprawnienie komisji śledczej przewidziane w art. 15 u.s.k.ś. należy ocenić wyłącznie jako uprawnienia subsydiarne, obejmujące żądanie dokonania przez Prokuratora Generalnego takich czynności procesowych, których komisja śledcza nie jest w stanie wykonać samodzielnie (a do których z pewnością nie można zaliczyć czynności przesłuchania świadków). Teza ta znajduje potwierdzenie w piśmiennictwie, gdzie wskazuje się, że na kanwie art. 15 u.s.k.ś. „komisja śledcza ma prawo wnioskować o dokonanie czynności stricte śledczych, jak np. przeprowadzenie oględzin czy dokonanie przeszukania, oraz zwracać się, za pośrednictwem Prokuratora Generalnego do sądu o podjęcie decyzji, np. w przedmiocie uchylenia szczególnej tajemnicy zawodowej” (M. Zbrojewska, Karnoprocesowe aspekty postępowania przed sejmową komisją śledczą, Przegląd Sejmowy 2024, nr 1, s. 35). Uzasadnieniem zwrócenia się przez komisję śledczą do Prokuratora Generalnego w trybie art. 15 u.s.k.ś. nie może być również nieudolność w zakresie wykonywania ustrojowo-ustawowej funkcji śledczej, która została komisji powierzona przez Sejm w zakresie sprawy, stanowiącej przedmiot jej prac.

III

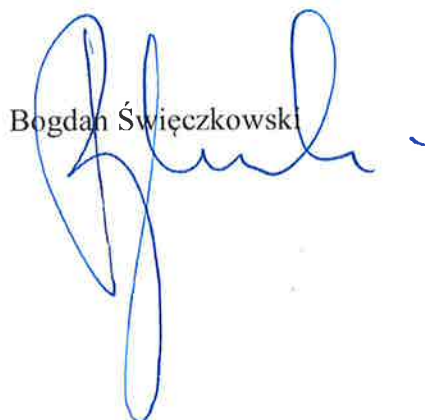
Przedstawione okoliczności prawne i faktyczne dowodzą, że moje ewentualne stawiennictwo na przesłuchaniu w Prokuraturze Krajowej w dniu 7 maja 2025 r. i złożenie zeznań, stanowiłoby – w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 września 2024 r. wydanego w sprawie o sygn. U 4/24 – oczywiste załamanie prawa. Czynność przesłuchania

została bowiem zainicjowana przez podmiot do tego nieuprawniony, a nadto w sposób wykraczający poza ramy dyspozycji art. 15 u.s.k.ś. Odmienna postawa stanowiłaby z mojej strony legitymizację nielegalnych działań grupy posłów, faktycznie kontynuujących prace nieistniejącej tzw. Komisji Śledczej ds. Pegasusa, mimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie o sygn. U 4/24.

Na zakończenie pragnę w całości podtrzymać oświadczenie zawarte w piśmie skierowanym do Marszałka Sejmu w dniu 3 lutego 2025 r. o mojej pełnej gotowości do współpracy z wszystkimi legalnie działającymi organami władzy państwowej w zakresie wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości powstałych w obszarze objętym uchwałą Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r. Organem takim może być również sejmowa komisja śledcza, o ile tylko zostanie powołana przez Sejm w sposób zgodny z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej porządkiem prawnym.

Jednocześnie deklaruję pełną dyspozycję w zakresie złożenia przeze mnie zeznań w toku śledztwa prowadzonego w Prokuraturze Krajowej przez Zespół Śledczy nr 3 pod sygn. akt 1001-23.Ds.1.2024.

Bogdan Święczkowski

Do wiadomości:

- Prokurator Generalny Adam Bodnar;
- Nieistniejąca tzw. Sejmowa Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r.